

Mottagare

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Verksamhetsanpassningar 2024-2025, redovisning av genomförda åtgärder

Förslag till beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden tar emot informationen och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Redovisningen av effektiviseringsåtgärder, vakansprövningar med mera visar på besparingar omkring 130 miljoner kronor.

Flertalet åtgärder kvarstår varför ytterligare ekonomisk effekt kommer uppnås när dessa besparingar är genomförda.

Störst ekonomisk effekt finns i minskningen av hyrpersonal inklusive boende som minskade med 71 respektive 7 miljoner kronor under 2024 i förhållande till 2023.

Ärendebeskrivning

Redovisningen av effektiviseringsåtgärder, vakansprövningar mm. visar på besparingar omkring 130 miljoner kronor.

Flertalet åtgärder kvarstår varför ytterligare ekonomisk effekt kommer uppnås när dessa besparingar är genomförda.

Störst ekonomisk effekt finns i minskningen av hyrpersonal inklusive boende som minskade med 71 respektive 7 miljoner kronor under 2024 i förhållande till 2023.

Tabell nedan är inte fullt komplett, det finns ett antal mindre åtgärder som genomförts eller kommer genomföras under året.

Förvaltningen har även för avsikt att göra förnyade analyser kring utomlänsvården, både var vi förmånligast köper vård och om det finns fördelar att förändra gränserna för vilken vård som ges på ön respektive på fastlandet.

Aktivitet	Besparing (utfall resp. mål)	Kommentarer
Verksamhetsanpassningar, HSN 2024/127		
Höjning tandvårdens taxa	2 av 2 miljoner kronor	Åtgärd genomförd.
Höjda patientavgifter	3 av 3 miljoner kronor	Åtgärd genomförd.
Sjukvårdsmaterial	0 av 5 miljoner kronor	Kontinuerligt arbete med att identifiera besparingsområden, genomförda åtgärder bedöms ändå begränsa kostnads- utvecklingen, men svårt att bedöma effekt.
Analyskostnader	0 av 5 miljoner kronor	Kontinuerligt arbete med att identifiera besparingsområden, genomförda åtgärder bedöms ändå begränsa kostnads- utvecklingen, men svårt att bedöma effekt.
Läkemedel	0 av 10 miljoner kronor	Kontinuerligt arbete med att identifiera besparingsområden, genomförda åtgärder bedöms ändå begränsa kostnads- utvecklingen, men svårt att bedöma effekt. Läkemedel byts ut när det finns möjlighet, jämförelse mot andra regioner.
Taligenkänning	Effekt ingår nedan under bemanning, men uppskattas till 2,2 miljoner.	Målet är att kunna spara 8 miljoner kronor i lägre bemanning till 2025-06. Datum framflyttat till 2025-12. Primärvården och psykiatri har i stort uppnått mål. Sjukhuset behöver gör omtag, p g a andra förutsättningar.
Lägre timpriser hyrpersonal	Utfall ingår i hyrpersonal,	Det nationella avtalets priser var något lägre än de priser

	mål 10 miljoner kronor.	som avropades på innan avtalet. Störst effekt på läkare.
Bostäder hyrpersonal	7 av 10 miljoner kronor	Effekt från april-maj 2024. Jan-feb. 2025 är minskning ytterligare 2 miljoner kronor.
Minskat behov av hyrpersonal	71 av 35 miljoner kronor.	För jan-feb. 2025 är minskning ytterligare 6 miljoner kronor jämfört med 2024. Besparing och mål inkluderar lägre timpriser för hyrpersonal.
Rätt timlöner	<5 av 10 miljoner kronor	Svårt att ge exakt besparing, följsamhet till beslut följs. Vid senaste genomgång av nya timanställningsavtal var följsamheten större till roller med lägre lönenivåer, men finns fortsatt avvikelser för roller med högre löneläge. Arbete fortsätter.
Anställningsstopp/vakansprövningar	35 av 73 miljoner kronor	Jämfört februari 2024 har antalet anställda minskat med 50 personer. Effekt och mål inkluderar taligenkänning.
Effekt av beslut HSN 2024/127	123 av 150 miljoner kronor.	För första delen av 2025 finns ytterligare ca 8 miljoner kronor sparat. Bedömning är att åtgärder kommer ge ytterligare besparing inom bemanning.
Övriga åtgärder, genomförda eller snart genomförda.		
Borttag av förstärkningsjour natt på internmedicin.	2,5 miljoner kronor	
Nytt beslut vad gäller ersättning för peruker	0,6 miljoner kronor	
Timanställda it-konsulter	1 miljon kronor	

Neddragning av vårdnära service	0,8 miljoner kronor	Effekt under 2025, bedömt årligt värde.
Minskning av ekonomi-biträden på kvällar och helger	<0,5 miljoner kronor	Effekt under 2025, bedömt årligt värde.
Städ i reception och akut	0,8 miljoner kronor	Avser den extra städning (avspritning) som infördes i samband med covid-19.
Digitala kallelser	1 miljon kronor	Besparing vid tekniska förvaltningen för porto. Årligt värde. Avlastar mottagningarna och kan ge viss positiv effekt även vad gäller bemanning.
Nutritionsprodukter vid hjälpmedelscentralen istället för via apotek	0,8 miljoner kronor	Besparing vid HSF ca. 0,5 miljoner kronor.
Flytt av läkemedel från förskrivet till rekvisition	0,4 miljoner kronor	Inom psykiatrin. Effekt under 2025.
Produktions- och kapacitetsplanering	-	Effektivare processer, bidrar till högre produktion. Ingen ekonomisk beräkning så är långt, tar tid att implementera fullt ut.
Totalt för övriga åtgärder	8,4 miljoner kronor	
Totalt övriga uppdrag och uppdrag från nämnd.	131 miljoner kronor	
Kommande åtgärder som bedöms kunna ge ekonomisk effekt		
Upprättande av tjänsteförteckning	?	Upprättande av tjänsteförteckning inkl. dimensionering pågår och ska vara klart första halvåret 2025. Detta för att kunna sätta en relevant bemanning utifrån faktiskt behov.

		Effektberäkning sker i ett senare skede.
Bemanningsstal i slutenvården	?	Fastställa antal tjänster som får finnas per vårdplats. Ska ske under 2025 med målet att vara klart innan budgetarbete för 2026 påbörjas. Bedöms ge störst effekt i minskat behov av hyrpersonal i slutenvården. Effektberäkning sker i ett senare skede.
Självincheckning och betalning	>2 Miljoner kronor	Via alltid öppet ska patienter inte behöva nyttja reception vid besök i vården i samma omfattning som idag.
Avgift för CPAP	0,2 miljoner kronor	Förslag kommer komma om att avgiftsbelägga masker för CPAP.
Lägre priser på hjälpmedel	?	Hjälpmedelscentralen har en debiteringsmodell som innebär ett fast påslag i % på inköpspris. Senaste årens inflation har inneburit att de får mer betalt än behov för att täcka kostnader. Översyn pågår att tydliggöra beställar- och utförarrollen m m. Prismodell är identifierad för genomlysning under året. Effekt ej beräknad.
Erbjuda cancerbehandlingar på Gotland.	?	Tidigare somrar har patienter, pga. resursbrist, nekats behandlingar på Gotland. Onkologen har för avsikt att erbjuda behandlingar under sommaren 2025 som även kommer generera intäkter.
Nattersättning	?	Extra nattersättning infördes 2023. Utvärdering och beslut kring ev. förändring fr o m 2026.

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att flertalet åtgärder har gett god effekt och att arbetet fortsätter i samma takt för att identifiera möjliga effektiviseringsområden. Tyvärr är ofta kostnadsutvecklingen högre än vad som är möjligt att kunna hantera på kort sikt.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse hälso- och sjukvårdsnämnden daterad 2025-03-24

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Marie Loob
Hälso- och sjukvårdsdirektör